

Fiscaoconomia

E-ISSN: 2564-7504

Cilt 7, Özel Sayı

Cumhuriyetin 100. Yılında Türkiye Ekonomisi

100

TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NİN YÜZÜNCÜ YILI

ULAKBİM

TRDİZİN

**“Cumhuriyetin 100. Yılında Türkiye Ekonomisi” Özel Sayısını,
Cumhuriyetimizin Kurucusu Ulu Önder Gazi Mustafa Kemal Atatürk’e
ithaf ediyoruz.**

TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NİN YÜZÜNCÜ YILI

Fiscaoconomia

International Journal of Social Sciences

Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi

Cumhuriyetin 100. Yılında Türkiye Ekonomisi Özel Sayısı

29 EKİM 2023

Volume/Cilt 7, Special Issue/Özel Sayı

E-ISSN: 2564-7504

<https://dergipark.org.tr/tr/pub/fsecon>

The responsibility of statements or opinions uttered in the articles is upon their authors.

Dergide yer alan yazıların ilmî ve fikrî sorumluluğu yazarlarına aittir.

Fiscaeconomia

E-ISSN: 2564-7504

Cumhuriyetin 100. Yılında
Türkiye Ekonomisi Özel Sayısı
2023, 7, Özel Sayı

<https://dergipark.org.tr/tr/pub/fsecon>

Indexing, Abstracting/Dizin

DIRECTORY
OF OPEN ACCESS
SCHOLARLY
RESOURCES

TÜBİTAK ULAKBİM TR DİZİN, DOAJ, RePEc, Eurasian Scientific Journal Index, Rootindexing, Bielefeld Academic Search Engine (BASE), CEEOL, i2or, Scientific World Index, ResearchBib, Scientific Indexing Services, Socionet, Arastirmax, ASOS Indeks, Academic Keys, COSMOS IF, Neliti, SciLit, WorldCat, OpenAIRE, ROAD, International Scientific Indexing

Fiscaeconomia

E-ISSN: 2564-7504

Cumhuriyetin 100. Yılında
Türkiye Ekonomisi Özel Sayısı

2023, 7, Özel Sayı

<https://dergipark.org.tr/tr/pub/fsecon>

Published by/İmtiyaz Sahibi

Doç. Dr. Ahmet Arif EREN

Editor in Chief/Baş Editör

Doç. Dr. Orhan ŞİMŞEK, Artvin Çoruh University

Editors/Editörler

Doç. Dr. Ahmet Arif EREN, Niğde Ömer Halisdemir University

Prof. Dr. Metehan TOLON, Ankara Hacı Bayram Veli University

Prof. Dr. Dilek ÇETİN, Isparta Süleyman Demirel University

Prof. Dr. Altuğ M. KÖKTAŞ, Necmettin Erbakan University

Dr. Vikas ARYA, Chandigarh University

Assistant Editors/Editör Yardımcıları

Res. Asst. Mert ŞAKI, Artvin Çoruh University

Dr. Ali Gökhan GÖLÇEK, Niğde Ömer Halisdemir University

Dr. Emre ATSAN, Niğde Ömer Halisdemir University

Editorial Board/Editör Kurulu

Prof. Dr. Alex CALLINICOS, Kings College London

Prof. Dr. Andreas NÖLKE, Goethe University Frankfurt

Prof. Dr. Anton FILIPENKO, Taras Shevchenko National University of Kyiv

Prof. Dr. Bülent GÜLOĞLU, İstanbul Technical University

Prof. Dr. Enzo MINGIONE, Università di Milano-Bicocca

Prof. Dr. Erinç YELDAN, Kadir Has University

Prof. Dr. Hüseyin ÖZEL, Hacettepe University

Prof. Dr. R. Koray YILMAZ, Ondokuz Mayıs University

Prof. Dr. Müslüme NARİN, Ankara Hacı Bayram Veli University

Prof. Dr. Immanuel NESS, Brooklyn College of the City University

Prof. Dr. Taha Bahadır SARAÇ, Hitit University

Prof. Dr. Ziad MAJED, The American University of Paris

Prof. Dr. Altuğ M. KÖKTAŞ, Necmettin Erbakan University

Prof. Dr. Dilek ÇETİN, Süleyman Demirel University

Fiscaeconomia

E-ISSN: 2564-7504

**Cumhuriyetin 100. Yılında
Türkiye Ekonomisi Özel Sayısı**
2023, 7, Özel Sayı

<https://dergipark.org.tr/tr/pub/fsecon>

Doç. Dr. Ahmet Arif EREN, Niğde Ömer Halisdemir University

Doç. Dr. Baki DEMİREL, Yalova University

Doç. Dr. Çağatay Edgücan ŞAHİN, Ordu University

Doç. Dr. Doğan BAKIRTAŞ, Manisa Celal Bayar University

Doç. Dr. Onur POLAT, Bilecik Şeyh Edebali University

Doç. Dr. Orhan ŞİMŞEK, Artvin Çoruh University

Doç. Dr. Şükrü APAYDIN, Nevşehir Hacı Bektaş Veli University

Doç. Dr. Yeliz SARIÖZ GÖKTEN, Niğde Ömer Halisdemir University

Doç. Dr. Zehra DOĞAN ÇALIŞKAN, Bolu Abant İzzet Baysal University

Doç. Dr. Yusuf MURATOĞLU, Hitit University

Dr. Abraham GARCIA, Maastricht University

Dr. Vikas ARYA, Chandigarh University

Foreign Language Editor/Yabancı Dil Editörü

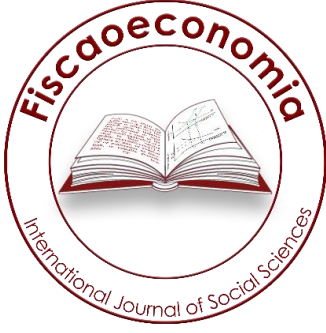
Girhan KASAP

Publication Type/Yayın Türü: International Peer-reviewed Periodicals/ Uluslararası Hakemli Süreli Yayın

Publication Frequency/Yayın Sıklığı: Tri-annually/Yılda Üç Sayı

Publication Date/Basım Tarihi: 29 October 2023/29 Ekim 2023 (Special Issue/Özel Sayı)

Contact/İletişim: fiscaeconomiajournal@gmail.com

Fiscaeconomia

E-ISSN: 2564-7504

Cumhuriyetin 100. Yılında
Türkiye Ekonomisi Özel Sayısı
2023, 7, Özel Sayı

<https://dergipark.org.tr/tr/pub/fsecon>

Contents/İçindekiler

Article Type, Article Name
Makale Türü, Makale Adı

Author(s)
Yazar(lar)

Pages
Sayfalar

Research Article/Araştırma Makalesi

Cumhuriyet'in İlk On Yılında Milli İktisat ve Hakimiyet-i Milliye Gazetesinin Tanıklığı

The First Ten Years of the Republic and Testimony of the Journal Hakimiyet-i Milliye

Sinan SÖNMEZ

1-35

Research Article/Araştırma Makalesi

Türkiye'de Sanayileşmenin Yüz Yılı: Süreklilik ve Dönüşümleri Aramak
A Century of Industrialization in Turkey: Searching for Continuity and Transformations

Özge ERDÖLEK KOZAL
Funda BARBAROS

36-64

Research Article/Araştırma Makalesi

Cumhuriyetin 100. Yılında Tarımda Kapitalist Üretim İlişkilerinin Dönüşümü
Transformation of Capitalist Production Relations in Agriculture in the 100th Century of the Republic

Akif DİNCER
Bahadır AYDIN

65-93

Research Article/Araştırma Makalesi

Gıdanın Değişen Coğrafyaları ve Özneleri: Kırsalsızlaşan Türkiye'de Gıda Sorununu Düşünmek

Food's Changing Geographies and Subjects: Thinking the Food Question in De-ruralising Turkey

Cemil YILDIZCAN

94-119

Research Article/Araştırma Makalesi

Agroekolojik Bakış Açısından Türkiye'de Tarımsal Sürdürülebilirlik
Agricultural Sustainability in Turkey from an Agroecological Perspective

Onur YENİ
Özgür TEOMAN

120-151

Research Article/Araştırma Makalesi

İktisadi Bağımsızlık Çerçevesinde 1929 Gümrük Tarifesinin Ekonomi Politikası
The Political Economy of the 1929 Tariff in the Framework of Economic Independence

Mustafa DUMAN
Hasret Yağmur AYDIN

152-178

Research Article/Araştırma Makalesi

Evolution of Statism in the Turkish-Muslim Bourgeoisie's Economic Perspective: From the 1st Turkey Economic Congress to the 2nd Turkey Economic Congress

Müslüman-Türk Burjuvazinin İktisadi Perspektifinde Devletçiliğin Evrimi: 1. Türkiye İktisat Kongresinden 2. Türkiye İktisat Kongresine

Ali Yasin KALABAK
Menşure KOLÇAK

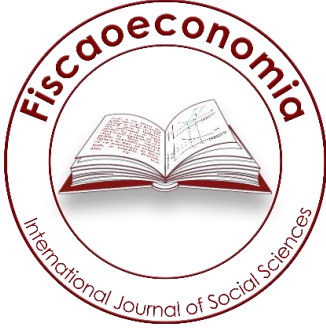
179-209

Research Article/Araştırma Makalesi

Cumhuriyet'ten Günümüze Döviz Kuru Politikaları
Exchange Rate Policies from the Early Republic to the Present

Erol BULUT
Gökтуğ ŞAHİN

210-238

Fiscaeconomia

E-ISSN: 2564-7504

**Cumhuriyetin 100. Yılında
Türkiye Ekonomisi Özel Sayısı
2023, 7, Özel Sayı**

<https://dergipark.org.tr/tr/pub/fsecon>

Research Article/Araştırma Makalesi

Türkiye Ekonomisinde 1946 İktisadi Dönüşümünü Hazırlayan İçsel Dinamikler

Internal Dynamics that Prepared the 1946 Economic Transformation in the Turkish Economy

Ozan ARAS
Ebru IŞIK

239-259

Research Article/Araştırma Makalesi

Enflasyonun Tarihsel Belirleyenleri: Türkiye ve İkinci Dünya Savaşı

Historical Determinants of Inflation: Türkiye and the Second World War

İsmail ALTAY

Gizel Busem SAYIL
Avni Önder HANEDAR

260-282

Research Article/Araştırma Makalesi

100. Yılında Türkiye Ekonomisi: Makroekonomik Performans Üzerinden Bir Değerlendirme

100th Anniversary of the Turkish Economy: An Assessment of Macroeconomic Performance

Hasan Tahsin YÖYEN

283-309

Research Article/Araştırma Makalesi

Analysis of Turkish Economy from Macroeconomic and Socio-political Perspective (1923-2023)

Türkiye Ekonomisinin Makroekonomik ve Sosyo-Politik Açından İncelenmesi (1923-2023)

Eşref Uğur ÇELİK

310-337

Research Article/Araştırma Makalesi

Türkiye’de Kayıt Dışı Ekonomi, Enflasyon ve Büyüme

Informal Economy, Inflation and Growth in Turkey

Mustafa YILMAZ

338-358

Research Article/Araştırma Makalesi

Cumhuriyetin Kuruluşunun Yüzüncü Yılında Türkiye Bankacılık Sistemi

The Banking System of Turkey in the Century of the Foundation of the Republic

Müslüme NARİN

Fatma DAVARCIOĞLU
ÖZAKTAŞ
Sevim AKDEMİR

359-397

Research Article/Araştırma Makalesi

1980 Sonrası Türkiye’de Kamu Maliyesindeki Yapısal Dönüşümler: Bütçe Gerçekleşmeleri Üzerinden Bir Değerlendirme

Structural Transformations in Public Finance in Turkey After 1980: An Analysis on Budget Results

Deniz ABUKAN

398-430

Research Article/Araştırma Makalesi

Türkiye’de İç Göçün Kalkınmaya Etkisi

The Effect of Internal Migration on Development in Turkey

Zekeriya Eray ESER

431-452

Research Article/Araştırma Makalesi

Medium Term Programmes Implemented in Türkiye: Problems and Solution Suggestions

Türkiye’de Uygulanan Orta Vadeli Programlar: Sorunlar ve Çözüm Önerileri

Haluk YERGİN

Nida GÜNSAN
Kaan YİĞENOĞLU

453-470

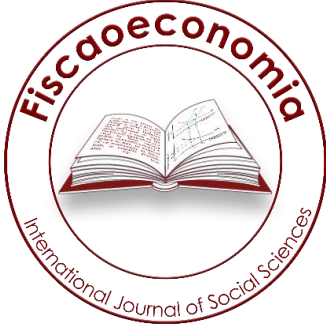
Research Article/Araştırma Makalesi

Alevilerin Yüzyıllık İktisadi Tarihi

A Century-Long Economic History of Alevis

Çiğdem BOZ

471-505

Fiscaeconomia

E-ISSN: 2564-7504

Cumhuriyetin 100. Yılında
Türkiye Ekonomisi Özel Sayısı
2023, 7, Özel Sayı

<https://dergipark.org.tr/tr/pub/fsecon>

Research Article/Araştırma Makalesi

Türkiye’de Kadın Hareketinde Kamusal Alan-Özel Alan İkilemi
Public Sphere-Private Sphere Dichotomy of Women’s Movement in Turkey

Gülşen ÇAKIL DİNÇER 506-525

Research Article/Araştırma Makalesi

Sağlık Politikalarının 100 Yılı
100th Year of the Health Policies

Merve KAYADUVAR 526-551

Research Article/Araştırma Makalesi

Türkiye’de Sağlık Harcamalarının ARIMA Yöntemi ile Tahmini
The Forecasting of Health Expenditure in Türkiye Using the ARIMA Method

Muhammed Hasan YÜCEL 552-580
Zafer ÇALIŞKAN

Research Article/Araştırma Makalesi

Kalkınma İşbirliği ve AB Dış Yardımları: Türkiye Üzerine Sektörel Bir İnceleme
Development Cooperation and EU Foreign Aid: A Sectoral Analysis on Turkey

Ferda KARAGÖZ ÖZENÇ 581-613
Hülya DENİZ KARAKOYUN

Research Article/Araştırma Makalesi

The Course of Tax Revenue During the Process of Population Aging:
Empirical Evidence from Turkey
Nüfusun Yaşlanma Sürecinde Vergi Hasılatının Seyri: Türkiye’den Ampirik Kanıtlar

Ali Gökhan GÖLÇEK 614-640
Bilal GÖDE

Research Article/Araştırma Makalesi

Türkiye’de Vergi Afları ile Vergi Gelirleri İlişkisi: Kırık Camlar Kuramı için
Ampirik Kanıtlar
*The Relationship between Tax Amnesties and Tax Revenues in Türkiye:
Empirical Evidence for Broken Windows Theory*

Fatih AKÇAY 641-670

Research Article/Araştırma Makalesi

Is Inflation a Trigger of Growth or a Harbinger of Economic Slowness? A
Dynamic Threshold Model Analysis on 26 Sub-Regions of Turkey
*Enflasyon Büyümenin Tetikleyicisi mi Yoksa Ekonomik Yavaşlığın Habercisi
mi? Türkiye’nin 26 Alt-Bölgesi Üzerine Dinamik Eşik Modeli Analizi*

Merter AKINCI 671-707
Gönül YÜCE AKINCI
Ömer YILMAZ

Research Article/Araştırma Makalesi

Enerji Enflasyonunun Tarım Ürünleri Enflasyonu Üzerine Etkisi: Türkiye
Örneği
*The Effect of Energy Inflation on Agricultural Products’ Inflation: The Case of
Türkiye*

Gürçem ÖZAYTÜRK 708-727

Research Article/Araştırma Makalesi

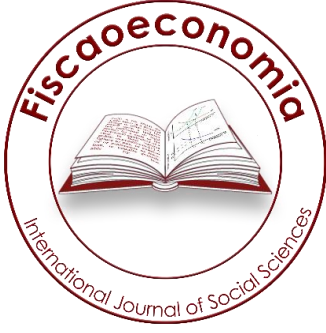
Türkiye’de Kalkınma Carileri ve Ekonomik Büyüme Arasındaki İlişki
*The Relationship Between Human Capital Expenditures and Economic
Growth in Türkiye*

Ayşegül DURUCAN 728-750
Fatma Pınar EŞSİZ

Research Article/Araştırma Makalesi

The Dynamics and Determinants of Economic Crimes in Türkiye
Türkiye’de Ekonomik Suçların Dinamikleri ve Belirleyicileri

Gamze KARGIN-AKKOÇ 751-771
Dilek DURUSU-ÇİFTÇİ

Fiscaeconomia

E-ISSN: 2564-7504

**Cumhuriyetin 100. Yılında
Türkiye Ekonomisi Özel Sayısı**

2023, 7, Özel Sayı

<https://dergipark.org.tr/tr/pub/fsecon>

Referees of This Issue/Bu Sayının Hakemleri

- Prof. Dr. Ahmet Emre BİBER, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Prof. Dr. Ahmet ŞAHİNÖZ, Başkent Üniversitesi
Prof. Dr. Aytekin GÜVEN, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Prof. Dr. Cemil Çiftçi, Pamukkale Üniversitesi
Prof. Dr. Derya GÜLER AYDIN, Hacettepe Üniversitesi
Prof. Dr. Erol BULUT, Ankara Hacı Bayram Veli üniversitesi
Prof. Dr. Filiz ELMAŞ, Ankara Hacı Bayram Veli üniversitesi
Prof. Dr. Gülbiye YENİMAHALLELİ YAŞAR, Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Hüseyin ÖZEL, Hacettepe Üniversitesi
Prof. Dr. İbrahim TOKATLIOĞLU, Ankara Hacı Bayram Veli üniversitesi
Prof. Dr. Müslüme NARİN, Ankara Hacı Bayram Veli üniversitesi
Prof. Dr. Saadet AYDIN, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Prof. Dr. Tuncay ÇELİK, Kayseri Üniversitesi
Prof. Dr. Utku ALTUNÖZ, Sinop Üniversitesi
Prof. Dr. Veli KARGI, Mersin Üniversitesi
Prof. Dr. Yüksel BAYRAKTAR, Ankara Üniversitesi
Doç. Dr. Ayşegül BAYKUL, Süleyman Demirel Üniversitesi
Doç. Dr. Abdullah AYDIN, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
Doç. Dr. Ahmet KAMACI, Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi
Doç. Dr. Baki DEMİREL, Yalova Üniversitesi
Doç. Dr. Cengiz EKİZ, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Doç. Dr. Cumhur ŞAHİN, Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi
Doç. Dr. Çağrı HAMURCU, Aksaray Üniversitesi
Doç. Dr. Eda BOZKURT, Atatürk Üniversitesi
Doç. Dr. Emre BOZDAĞ, Ankara Hacı Bayram Veli üniversitesi
Doç. Dr. Faruk MİKE, Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi
Doç. Dr. F. Kemal KIZILCA, Ankara Üniversitesi
Doç. Dr. Gönül DİNÇER, Ankara Hacı Bayram Veli üniversitesi
Doç. Dr. Gürkan BOZMA, Iğdır Üniversitesi
Doç. Dr. Haktan SEVİNÇ, Iğdır Üniversitesi
Doç. Dr. Kerem GÖKTEN, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
Doç. Dr. Mehmet Gürsan ŞENALP, Atılım Üniversitesi
Doç. Dr. Mert Mert MERT, Ankara Hacı Bayram Veli üniversitesi
Doç. Dr. Mesut SERT, Hakkari Üniversitesi
Doç. Dr. Sinem ŞAHNAGİL, Balıkesir Üniversitesi
Doç. Dr. Taha Emre ÇİFTÇİ, Necmettin Erbakan Üniversitesi
Doç. Dr. Tuğay GÜNEL, Çukurova Üniversitesi
Doç. Dr. Yeliz SARIÖZ GÖKTEN, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
Doç. Dr. Zahide ONARAN, İstanbul Üniversitesi
Doç. Dr. Zehra DOĞAN ÇALIŞKAN, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ali Yasin KALABAK, Yalova Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Anıl BAŞARAN, Yalova Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Aslıhan ÇOBAN BALC, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Cem AKIN, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi

Fiscaeconomia

E-ISSN: 2564-7504

**Cumhuriyetin 100. Yılında
Türkiye Ekonomisi Özel Sayısı**
2023, 7, Özel Sayı

<https://dergipark.org.tr/tr/pub/fsecon>

- Dr. Öğr. Üyesi Deniz ABUKAN, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Eren ERGEN, Pamukkale Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ferda UZUNYAYLA, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Halil Alpay ÖZNAZİK, Sinop Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Mesut KAÇANOĞLU, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Alpin GÜLŞEN, Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Nihat DAĞISTAN, Başkent Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Selçuk GEMİCİOĞLU, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Tansel GÜÇLÜ, Munzur Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ülker ÇAM KARAKAŞ, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi
Dr. Özge ERDÖLEK KOZAL, Ege Üniversitesi
Dr. Akif DİNÇER, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Dr. Emre ATSAN, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
Dr. Hasan Tahsin YÖYEN, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi
Dr. Osman KÜÇÜKŞEN, Hacettepe Üniversitesi
Dr. Şeyda GÜDEK-GÖLÇEK, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
Dr. Tülay DEMİR, Artvin Çoruh Üniversitesi
Dr. Yavuz YAYLA, Ondokuz Mayıs Üniversitesi

Fiscaeconomia

E-ISSN: 2564-7504

**Cumhuriyetin 100. Yılında
Türkiye Ekonomisi Özel Sayısı**
2023, 7, Özel Sayı

<https://dergipark.org.tr/tr/pub/fsecon>

Editörden

Değerli okuyucular,

Fiscaeconomia Dergisi olarak “Cumhuriyetin 100. Yılında Türkiye Ekonomisi” Özel Sayısı ile karşınızda olmanın mutluluğu içerisindeyiz.

Özel sayımızı tam da Cumhuriyetin 100. yılını kutladığımız 29 Ekim 2023'te yayımlıyoruz. 28 araştırma makalesinden oluşan sayıda, Cumhuriyetimizin kuruluş dönemini inceleyen çalışmaların yanında 100 yıllık süreci değerlendiren ve son dönemdeki gelişmeleri irdeleyen makaleler yer almaktadır.

Sayıdaki tüm çalışmaların Türkiye Ekonomisi yazınına katkıda bulunmasını umuyoruz.

Özel sayımızı, Cumhuriyetimizin Kurucusu Ulu Önder Gazi Mustafa Kemal Atatürk'e ithaf ediyor, kendisini saygı, sevgi ve minnetle anıyoruz.

Cumhuriyetin taşıyıcı kolonlarından biri olan bilimin ve bilimsel bilginin üretiminde ülkemizin daha iyi noktalara gelmesi için çabamızı sürdüreceğiz.

Cumhuriyetimizin 100. yaşı kutlu olsun.

Sevgiyle.

Doç. Dr. Orhan ŞİMŞEK

Baş Editör